

Az új pszichoaktív anyagok kihívásai igazságügyi szakértői szemmel

Horváth Gergely

Nemzeti Drog Fókuszpont

Nemzeti Kábítószer Adatgyűjtő és Kapcsolattartó Központ

2013.12.06.

Drog, Adat, Döntés

A Nemzeti Drog Fókuszpont

A drogmonitorozás európai intézményrendszerének hazai központja

Küldetésünk:

Más intézményekben keletkező adatokat, információkat gyűjtünk, dolgozunk fel és szolgáltatunk hazai és nemzetközi szervezeteknek a kábítószer-probléma feltárásával és megoldásával kapcsolatos döntéseikhez

A Nemzeti Drog Fókuszpont

Feladataink:

- Felmérni a kábítószer-probléma és az arra adott társadalmi válaszokkal kapcsolatos hazai és nemzetközi adat- és információigényeket.
- A nemzetközi gyakorlattal harmonizált módon más intézményekben keletkezett adatokat összegyűjteni, feldolgozni és értékelni.
- Biztosítani, és egyben aktívan közreműködni abban, hogy a hazai és külföldi döntéshozók, szakemberek egyetlen helyről és a számukra megfelelő formában elérhessék a magyarországi kábítószer-helyzetet jellemző adatokat, információkat.

A Nemzeti Drog Fókuszpont

Feladataink:

- Részt venni az EMCDDA, valamint a tagországok nemzeti fókuszpontjai hálózatának (Reitox) tevékenységében.
- Szervezni és összehangolni, illetve módszertani támogatással segíteni a hazai kábítószer-adatgyűjtést.
- Adatgyűjtéseket, kutatásokat javasolni az adatok, információ gyűjtéséhez és feldolgozásához kapcsolódó módszertan területén.

Szakterületek

- Kábítószer-politika, stratégia
- Populációs vizsgálatok (KI)
- Prevenció
- Problémás kábítószer-fogyasztás (KI)
- Kezelés (KI)
- Kábítószer-fogyasztással összefüggő fertőző betegségek (KI)
- **Kábítószer-fogyasztással összefüggő halálozás (KI)**
- Kábítószer-bűnözés
- Kábítószerpiac
- **Korai Jelzőrendszer**

EMCDDA

- European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction
- Kábítószer és Kábítószer-függőség Európai Megfigyelő Központja
- Feladatai:
 - A meglévő adatok összegyűjtése és elemzése
 - Az adatok összehasonlíthatóságához szükséges módszerek fejlesztése
 - Az adatok és információk terjesztése
 - Az EU intézményeivel, a nemzetközi partnerekkel és a nem EU-országokkal való együttműködés

Egyéb tevékenységek 2013-ban

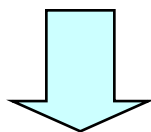
- Hazai intézményközi együttműködések
- Statisztikai adattáblák kitöltése
- EMCDDA Country overview és számos ad-hoc adatkérés
- ENSZ ARQ és egyéb nemzetközi adatkérések
- Korai Jelzőrendszer működtetése és az UPSZ kockázatértékelése
- Bevált gyakorlatok portálja
- Válaszlépések a bv. intézetekben
- Kábítószer árak
- UPSZ – online snapshot
- Tűcsere adatgyűjtő portál
- Iskolai egészségfejlesztési programok értékelése
- Hírlevél, honlap
- Konferenciák – hazai és nemzetközi szinten
- Előadások, kiadványok terjesztése, fordítása, megjelentetése

OAC Jelentési rendszer

- 2005: Kezelési igény indikátor bevezetése
- 2006: Halálzási modul kidolgozása
- 2009: Halálzási modul bevezetése
- 2010: Szubsztitúciós kezelés

Kapcsolódási pont

GENERÁLT KÓD

A [XX4242] még nem található az adatbázisban

M E G S E M

O K

Elhunyt-azonosító.* XX4242

Intézmény-azonosító.* XX/XX/11

Halálozás dátuma.*

Pontos dátum

Becsült dátum

Születés éve.*

Életkor.*

Becsült kor / születési év

Pontos kor / születési év

Korcsoport.*

- <15
- 15-19
- 20-24
- 25-29
- 30-34
- 35-39
- 40-44
- 45-49

TESZT Környezet Országos Addiktológiai Intézet

Székhely: Budapest, 1135. Lehel u. 59. Tel.: 06(1) 288 8521

2009.11.10

Főmenü >>

Halálozás

Halálozás teszt user

XX/XX/11

Az elhunyt ismeretlen

Az elhunyt-azonosító 1. karaktere:

1. karakter: Az elhunyt vezetéknévének második karaktere, ékezet nélkül. Pl. Gál Géza esetén 'a'.

Az elhunyt-azonosító 2. karaktere:

2. karakter: Az elhunyt első keresztnévének harmadik karaktere, ékezet nélkül. Pl. Gál Géza esetén 'z'.

Az elhunyt-azonosító 3. karaktere:

3. karakter: Az elhunyt születési dátumának (ééééhhnn) negyedik karaktere. Pl. 1960. 03. 15. esetén '0'.

Az elhunyt-azonosító 4. karaktere:

4. karakter: Az elhunyt születési dátumának (ééééhhnn) nyolcadik karaktere. Pl. 1960. 03. 15. esetén '5'.

A kód utolsó 2 értéke nem ismert

Az elhunyt-azonosító 5. karaktere:

5. karakter: Az elhunyt édesanyja leánykori vezetéknévének második karaktere, ékezet nélkül. Pl. Kovács Zita Erzsébet esetén 'o'.

Az elhunyt-azonosító 6. karaktere:

6. karakter: Az elhunyt édesanyja leánykori első keresztnévének harmadik karaktere, ékezet nélkül. Pl. Kovács Zita Erzsébet esetén 't'.

KÓD JAVÍTÁS

OK

Az új rendszer előnyei

- Eset alapú (egyedi azonosító)
- Részletes adatok (szocio-demográfia, toxikológia, körülmények, stb.)
- Online, felvitt adatok következő év áprilisáig módosíthatóak
- Közvetlen és közvetett eseteket is tartalmazza
- Kezelési „karrier” követhető

Az új rendszer tapasztalatai

- Online adatgyűjtés működik
- Részletes adatok állnak rendelkezésre, jobb megfelelés az EMCDDA adatgyűjtési protokollnak
- Bővebb? adatok állnak rendelkezésre a közvetett halálesetekről is
- Betegkarrier követése a szolgáltatóknak is hasznos
- **A feltöltés és adatgyűjtés menete**

Problémafelvetés

A kábítószer-fogyasztással összefüggő halálesetek alakulása 2012-ben

Az új pszichoaktív anyagok kihívásai igazságügyi szakértői szemmel

Horváth Gergely

Nemzeti Drog Fókuszpont

Nemzeti Kábítószer Adatgyűjtő és Kapcsolattartó Központ

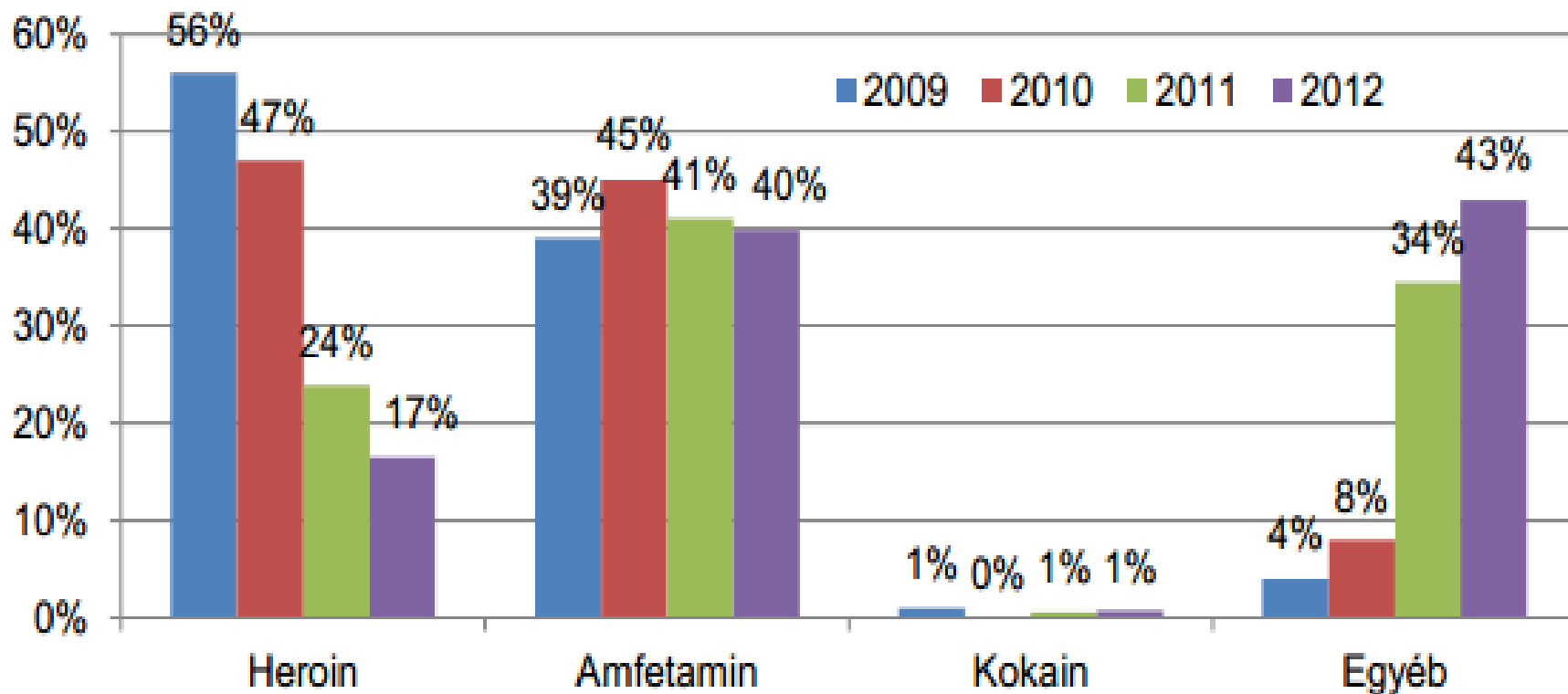
2013.12.06.

Drog, Adat, Döntés

Problémás drogfogyasztás

Elsődlegesen injektált szer típus szerinti megoszlás (%) a tűcsere programban részt vevő intravénás szerhasználó kliensek körében, 2009-2012 között

Forrás: Tarján 2013b

Kábítószer-fogyasztással összefüggő halálozás (DRD) KI

Mit mér?

- közvetlen halálesetek száma (túladagolások)

Azon halálesetekre utal, melyek közvetlenül a kábítószer fogyasztás miatt következtek be (általában nem sokkal az anyag(ok) elfogyasztása után)

- közvetett halálestek száma

A kábítószer fogyasztásból adódó egyéb tényezők (pl. AIDS az iv. használat miatt), vagy külső okok miatt bekövetkezett halálesetek (pl. közúti balesetek)

- halandóság és halál okok a szerfogyasztók körében

Drog-fogyasztással összefüggő halálesetek (túladagolásokos esetek)

Kábítószer-fogyasztással összefüggő közvetlen halálesetek alakulása 2009-2012 között (fő)

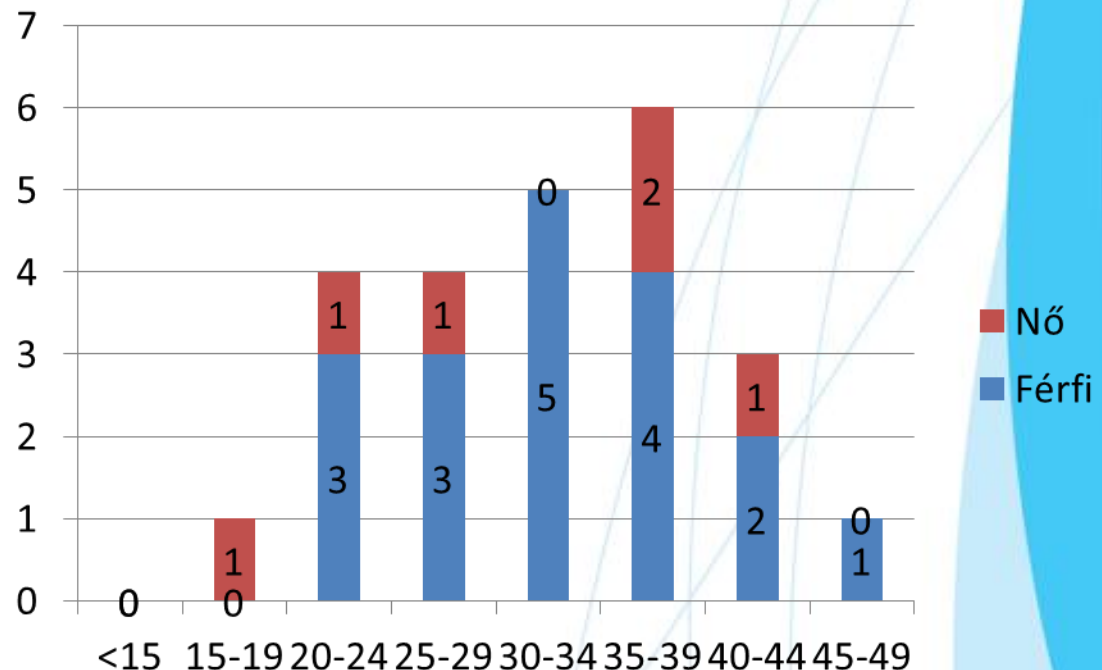
	2009	2010	2011	2012
Opiát típusú kábítószer okozta mérgezés	28	12	6	8
Metadon (egyéb kábítószer nélkül)	2	2	4	5
Egyéb, nem opiát típusú kábítószer okozta mérgezés	1	3	3	7
Egyéb szer okozta mérgezés	0	0	1	4
Összesen	31	17	14	24

Forrás:OAC 2013c

- 7 esetben több szer is jelen volt
- 1 GHB, 1 4-MEC, 5 esetben egyéb amfetaminok
- Egyéb: 2 esetben 5-IT, 2 esetben aMT

Halálozási adatok - 2012

- 18 férfi, 6 nő
- Átlagéletkor: 32 év; Férfiak:32,7 év Nők: 30.2
- A 24 közvetlen halálesetből 11 eset Budapesthez volt köthető, ebből egy esetben egy hajléktalan személy volt az áldozat. 5 eset megyeszékhelyen, 2 eset nagyvárosban, 4 eset kisvárosban, 1 községben történt.

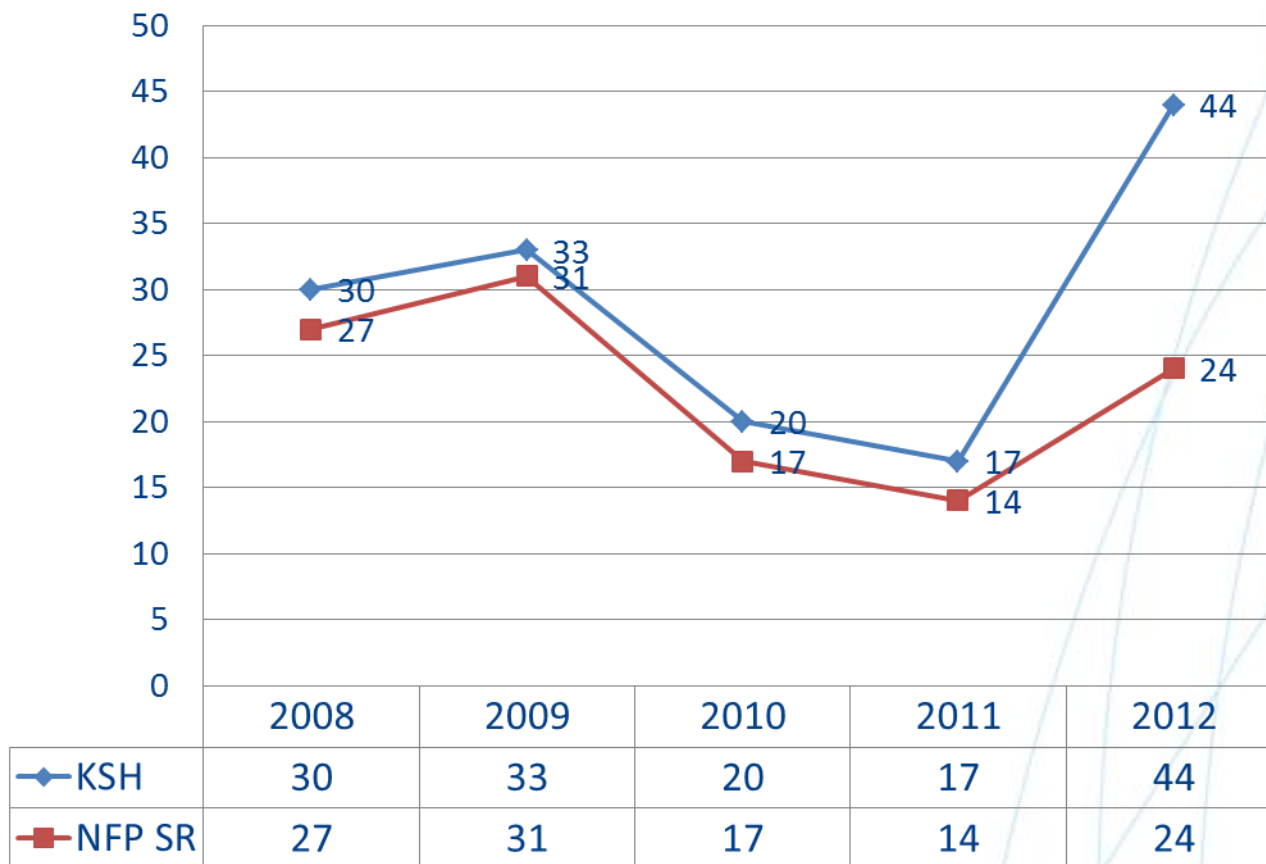
Halálzási adatok - 2012

NFP felé jelentett közvetlen és közvetett esetek együttesen

	2011	2012
Közvetlen	14	24
Természetes	8	8
Erőszakos	21	9
Összesen	43	41

Halálzási adatok - 2012

A két hazai halálzási adatgyűjtő rendszer összevetése

Európai kitekintés

- 1995–2012 között 6300 és 8400 halálesetet jelentettek évente Európában
- A halálesetek zöme (85% felett) opiátokhoz köthető
- Mintegy 500 kokainhoz köthető halálesetet jelentettek 2012-ben
- 2000-2003 között csökkenés, majd 2008-ban tetőző emelkedés volt látható
- A legutóbbi (2011 és 2012-es) európai adatok enyhe emelkedést mutatnak

Európai kitekintés

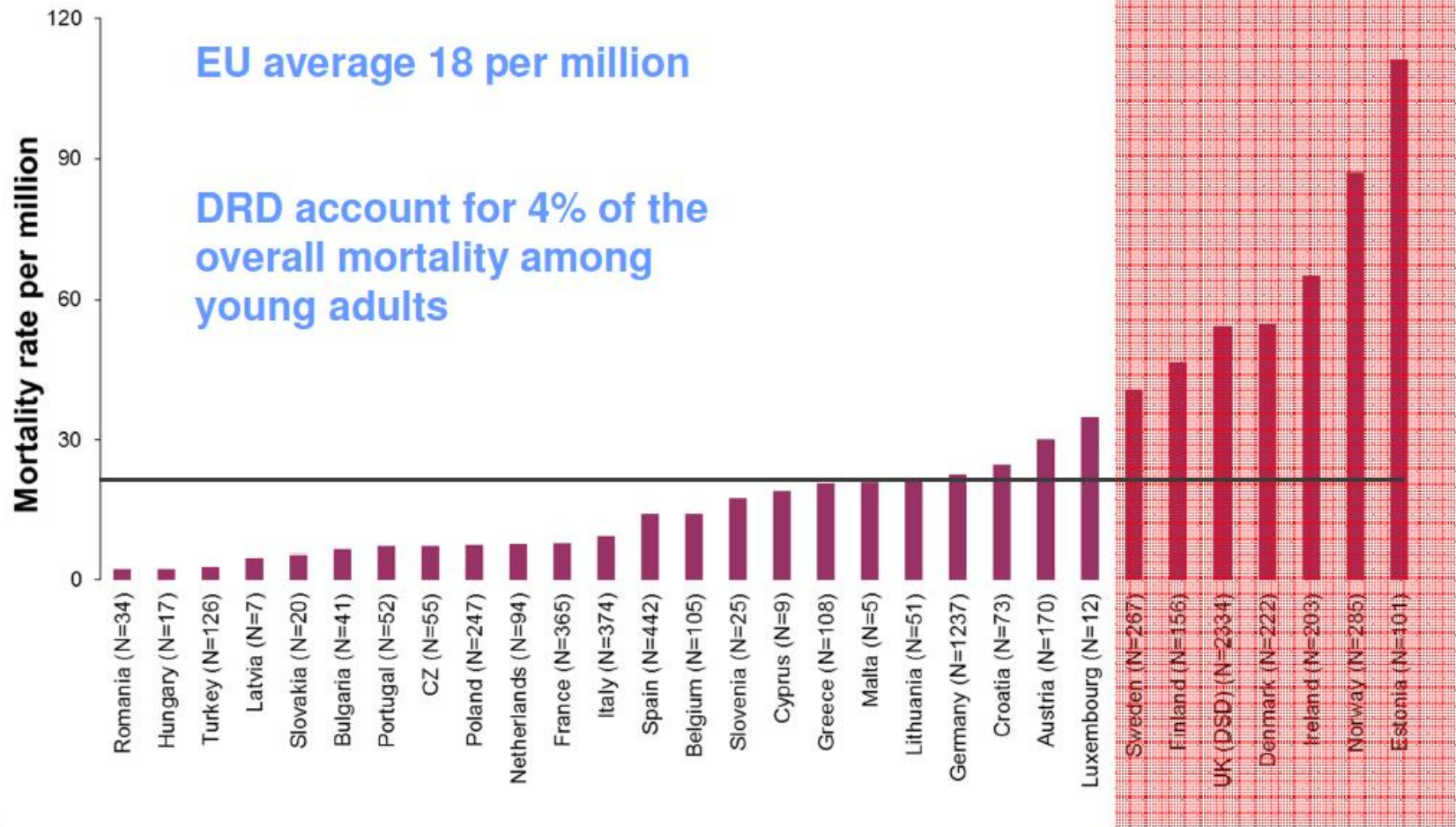
A halálózással összefüggő tényező:

- A kliens nincs kezelésben
 - Várólista, kezelésből kiesés
- Intravénás szerhasználat
- Párhuzamos alkohol, BZD, egyéb kábítószeres használat
- Mentális egészségi problémák • Poor mental health
- Hajléktalanság
- Korábbi túladagolás
- Egyedül fogyaszt kábítószer
- Közvetlenül börtönből szabadulás után használja a szert

Európai kitekintés

Mortality rates due to drug-induced deaths among all adults

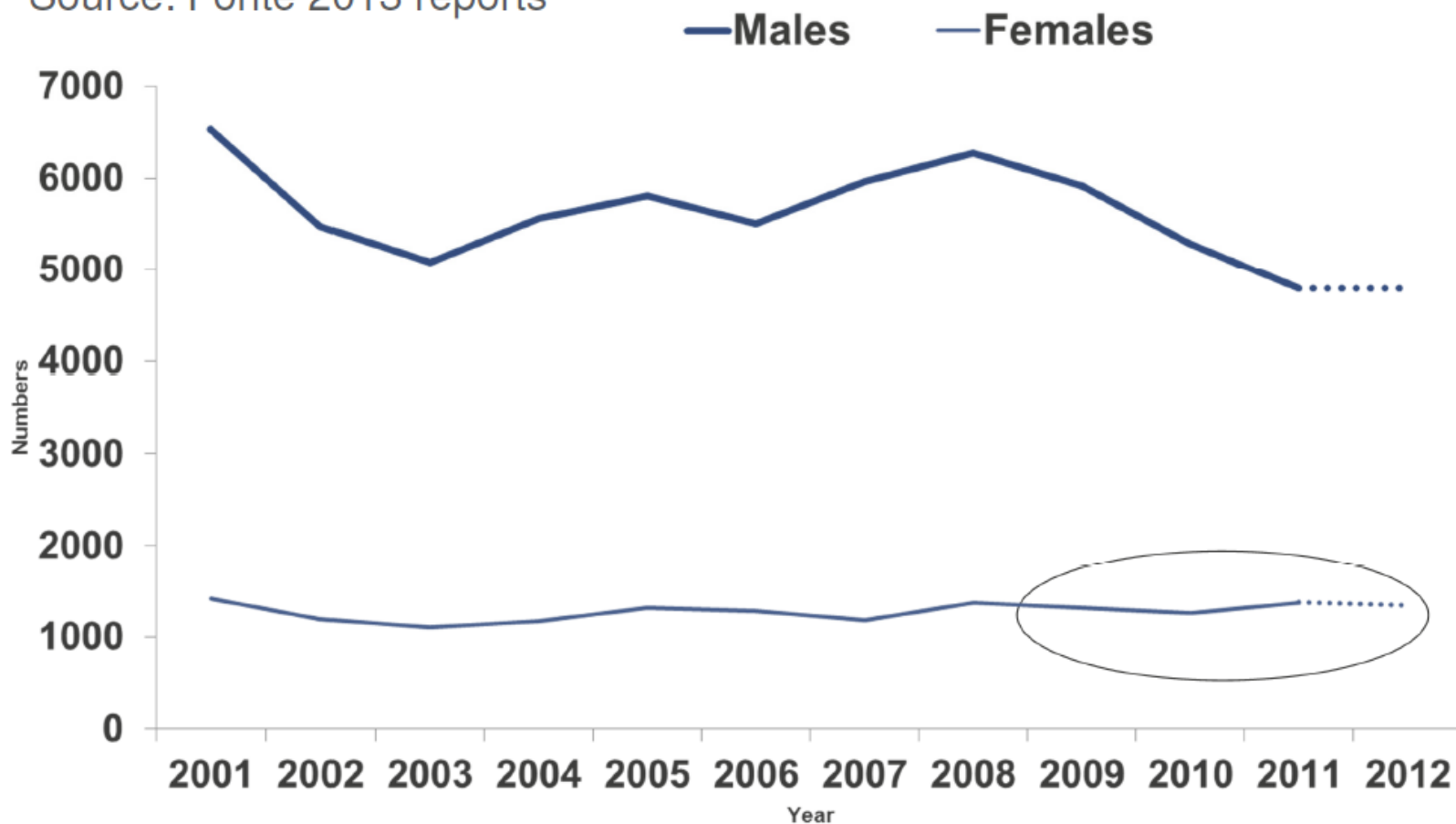
Source: SB 2013, based on reports received in 2012

Európai kitekintés

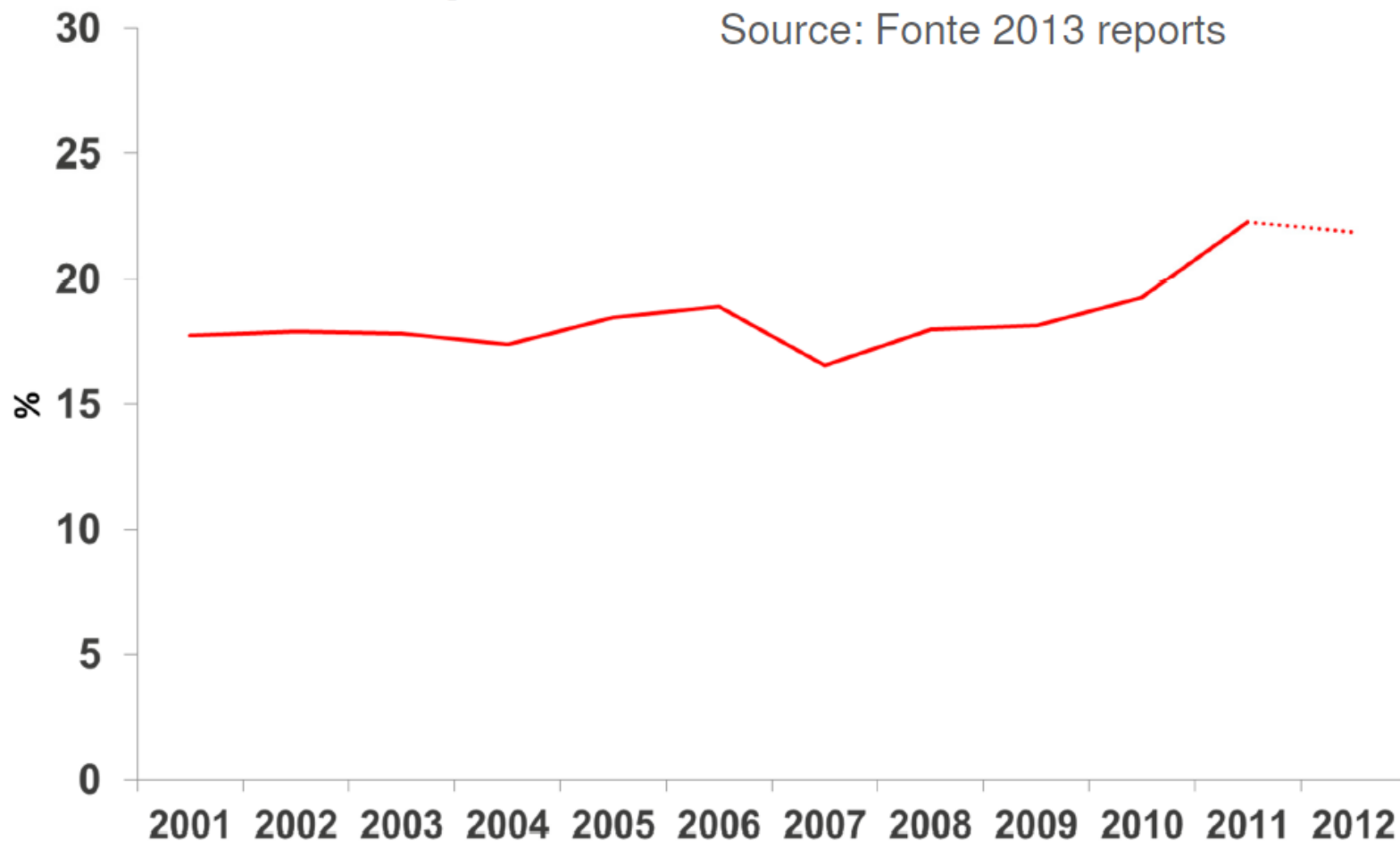
Drug-induced deaths in Europe - Trends

Source: Fonte 2013 reports

Európai kitekintés

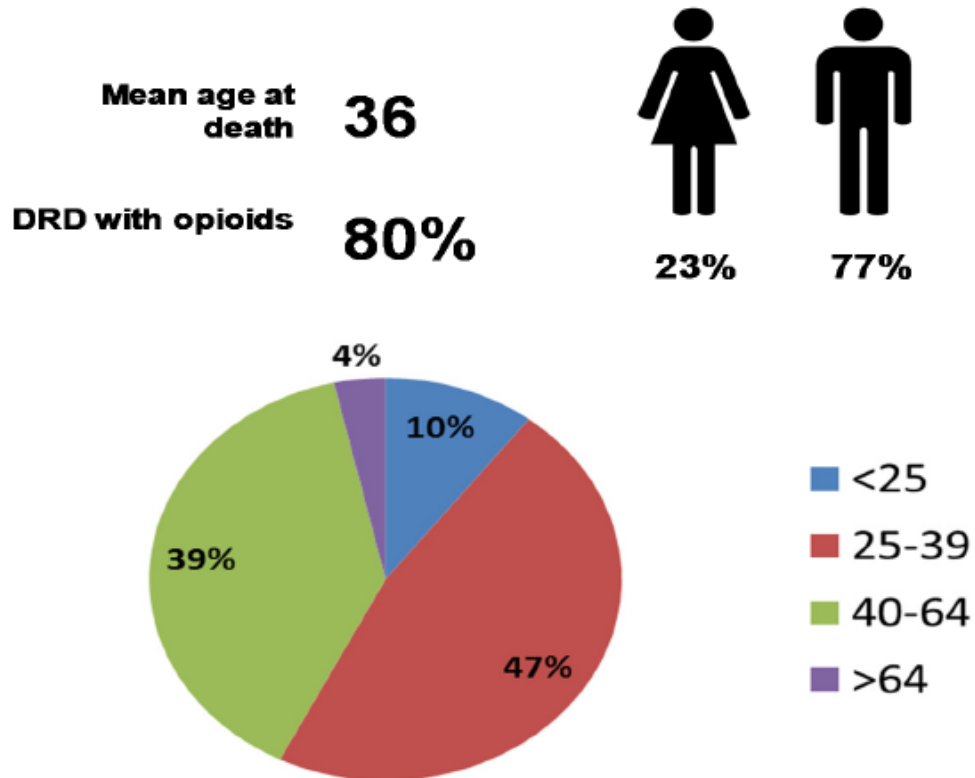
Proportion of drug-induced deaths among females in Europe

emcdda.europa.eu

Európai kitekintés

Drug-induced deaths - profile

emcdda.europa.eu

Forrás: Joao Matias előadása,
EMCDDA, DRD szakértői találkozó
2013. október 26.

További európai adatok

- European Drug Report 2013
- Statistical Bulletin
- Drugnet Europe
- EDND

www.emcdda.europa.eu

Data: statistical bulletin 2013 | Browse statistics | Help and about data | Statistical archive

Data home
General population surveys
Problem drug use
Treatment demand
Drug-related deaths
Infectious diseases
Youth and schools
Drug law offences
Drug use in prison
Health and social responses
Drug seizures
Price and purity

Drug-related deaths and mortality

Tables | Charts | Methods | Overview | Show EMCDDA references

Drug-induced deaths recorded in EU Member States according to national definitions; sources and bibliographic references (Table DRD-0)

Summary of characteristics of the deceased in drug-induced deaths according to national definitions

- Demographic characteristics, 2011 or last year with available information (Table DRD-1 part (i))
- Numbers of drug-induced deaths and toxicology, 2011 or last year with available information (Table DRD-1 part (ii))
- Demographic characteristics and toxicology, 1990 or earliest year with available information (Table DRD-1 part (iii))

Number of drug-induced deaths recorded in EU according to national definitions

- Total drug-induced deaths, 1995-2011 (Table DRD-2 part (i))
- Male drug-induced deaths, 1995-2011 (Table DRD-2 part (ii))
- Female drug-induced deaths, 1995-2011 (Table DRD-2 part (iii))
- Total drug-induced deaths under the age of 25 years, 1995-2011 (Table DRD-2 part (iv))
- Totals and indexes, 1995-2011 (Table DRD-2 part (v))

Szakterületeink

- > Kábítószer-politika, stratégia
- > Társadalmi költségek
- > Populációs vizsgálatok
- > Prevenció
- > Problémás kábítószer-fogyasztás
- > Kezelés – Ellátás
- > Fertőző betegségek
- > Ártalomcsökkentés
- > Halálozás
- > Kábítószer-bűnözés
- > Börtön
- > Kábítószerpiac
- > Korai Jelzőrendszer

Megjelent a 2013-as jelentés a magyarországi kábítószer-helyzetről

Az országjelentés számot ad a kábítószer-probléma alakulásával és a válaszlépésekkel kapcsolatos 2012-es legfontosabb fejleményekről, így a jogszabályi változásokról; a szerhasználati mintázatokban bekövetkezett változásokról és a kezelésbe kerülőkről; a fertőző betegségek és a halálozás alakulásáról; valamint a legújabb kábítószer-piaci lefoglalási és bűnözési statisztikákról, egyebek mellett.

2013.11.12.

[Bővebben >](#)

Megjelent a Nemzeti Drog Fókuszpont októberi hírlevele

Októberi hírlevelünkben többek között beszámolót olvashatnak egy az új pszichoaktív szerekkel és egy a kezelési adatgyűjtéssel foglalkozó nemzetközi szakértői találkozóról, valamint az európai jogi kapcsolattartók számára szervezett éves összejövetelről. Rövid áttekintést adunk a metamfetamin előállítás európai helyzetéről. Új pszichoaktív szerekkel foglalkozó rovatunkban új szerekhez köthető halálozásokról és egyéb a témához kapcsolódó aktualitásokról adunk tájékoztatást.

2013.10.31.

[Bővebben >](#)

Megjelent a Nemzeti Drog Fókuszpont szeptemberi hírlevele

Szeptemberi hírlevelünkben összefoglalót olvashatnak az iskolai egészségfejlesztési programok ajánlási rendszerének működéséről, melyhez kapcsolódóan készítettünk egy összeállítást a prevenció programok

Köszönöm a figyelmet!

Horvath.Gergely@oek.antsz.hu

www.drogfokuszpont.hu

www.emcdda.europa.eu